

Silkeborg Langsø Rundt – 10,5 km

Turen Silkeborg Langsø Rundt giver dig et flot indblik i Silkeborgs smukke beliggenhed, men også i de store forandringer byen gennemgår med anlæggelsen af motorvejen fra Århus til Herning.

Turen begynder ved turistbureauet på Torvet, men fører dig hurtigt til Gudenåen via Torvet og Østergade. Følg den asfalterede sti, der følger Gudenåen mod nord, men på den vestlige side af åen. Stien er markeret med et skilt for cyklister og gående og viser mod Aldersro. Foran dig har du det store stryg, og Papirfabrikken ses på den anden side af åen.

Gør holdt ved åen for at se nærmere på stryget, som blev indviet i sommeren 2004. Åen strømmer her afsted i fuld fart. En masse sten er blevet brugt til at udligne faldet, så fisk og fauna kan passere, og det skaber næsten vildmarksstemning midt i byrummet.

Gudenåen har siden 1500-tallet været opstemmet til mølledrift på dette sted, og det har derfor i nyere tid været nødvendigt at bygge et stryg for at sikre, at fisk og andre smådyr kan svømme uhindret forbi. Med strygets længde på ca. 90 meter er det Danmarks længste faunapassage. Ved strygets vestlige side, er der fortsat en sluse, hvor kanoer og kajakker kan komme igennem fra havnebassinet til Silkeborg Langsø.

Fortsæt ad stien langs med åen. Kryds vejen, der bærer navnet Papirfabrikken, og følg stien videre på den

anden side. Stien munder ud i broen med Chr. 8.'s Vej, der krydser Silkeborg Langsø.

Lige inden broen viser et skilt til højre til Slotsholmen. Man kan kigge på det nu fredede område, hvor det tidligere Silkeborg Slot lå. Slottet blev opført i 1385 – sandsynligvis af adelsslægten Mus, som gav bispestolen i Århus løfte om slottet i 1414. Det var dog først i 1532, at bispestolen fik stadfæstet ejendomsretten. Ved reformationen i 1536 blev slottet overtaget af kongen, som op gennem renæssancen bl.a. udnyttede slottets store skove til kongelige jagter.

Kongens udgifter til krige i 1600-tallet havde medført stor gæld, og Silkeborg Slot blev i 1664 overdraget til kongens vinhandler Christian Fischer – dog med en tilbagekøbsklausul. I 1720 tilbagekøbte kongen derfor Silkeborg og udlagde ejendommen som en del af det enorme Skanderborgske Rytterdistrikt, hvor ca. 700 soldater i rytterhæren fik ophold for sig selv og rytterhestene.

I 1767 blev Rytterdistriktet solgt på auktion, og Silkeborg Hovedgård blev erhvervet af ritmester Hans Nikolaj Hoff, som opførte nye hoved- og avlsbygninger, dér hvor Silkeborg Kulturhistoriske Museum ligger i dag. En del af byggematerialerne blev hentet fra slottet. I dag er Silkeborg Museum indrettet i bl.a. den gamle hovedbygning og et stykke af en staldlænge.

Da ejeren af Silkeborg Hovedgaard gik fallit, overtog staten som største kreditor hovedgården på en auktion i 1823. Herefter blev området splittet op i Silkeborg Skovdistrikt og Silkeborg Hovedgård. På hovedgårdens jord voksede byen Silkeborg frem fra midt i 1840'erne på baggrund af etableringen af Silkeborg Papirfabrik.

I dag er der ingen rester af slottet tilbage. Slottets omrids er i stedet for markeret med stensætning og hække. Hvis benene allerede er trætte, er der mulighed for et hvil på en bænk.

Tag derpå videre over broen. Stop op og nyd det flotte udsyn til byen på begge sider af søen. Her kan man se vidt forskellige eksempler på byens byggeri. Kig tilbage mod bymidten, hvor tårnet på Silkeborg Kirke og vandtårnet på Papirfabrikken begge rager op. På højre side og tæt ved vandet kan man se det moderne rådhus i hvidt, mens de nye røde etageejendomme på Papirfabrikkens område kan ses til venstre for broen. Fra maj til midt i september kan du se springvandet i Langsøen foran rådhuset. Vender du dig væk fra bymidten og slotsholmen og kigger mod byen på den nordlige side, er det en række flotte villaer, der fanger blikket.

Du følger nu broen og Chr. 8.'s Vej videre over Langsøen. På den anden side af broen viser et skilt på højre hånd, at Trækstien begynder her. Trækstien blev førhen brugt i forbindelse med pramsejadsen mellem Silkeborg og Randers, og det er stadig muligt at vandre hele ruten mellem de to byer. Langs Trækstien er der et virkelig flot udsyn ud over Silkeborg Langsø. Der er rig mulighed for at gøre holdt ved borde og bænke tæt

ved søen. Stien er asfalteret det første stykke, men går så over i en let fremkommelig grussti. Undervejs passerer informationsplancher om bl.a. Trækstien.

Du vil hurtigt bemærke de store gule kraner, som udgør en del af byggepladsen ved motorvejens krydsning over Gudenåen. Det er et imponerende anlægsarbejde, der her er i gang, indtil motorvejen åbner i 2016. Det er også en arbejdsplads, hvor sikkerheden vægtes højt, så man skal ud på en lille omvej for at passere byggepladsen. Turen fortsætter til venstre ad grusstien op mod Silkeborg Højskole. Stien krydser Platanvej, og fortsætter til man drejer til højre ad busvejen ved Søholt Parkvej. Herfra kommer man ud til Østre Ringvej, hvor man drejer til højre via cykelstien og passerer Gudenåen med udsigt til byggepladsen.

Helt fremme i lyskrydset ved Århusvej drejer man igen til højre et lille stykke, indtil en grusvej med vandrestisymboler i skovkanten fører ned mod Gudenåen. En informationsudstilling lidt længere fremme ad stien fortæller om bl.a. naturen, motorvejsbyggeriet og arkæologien forud for motorvejens anlæggelse.

Grusstien gennem skoven på sydsiden af Silkeborg Langsø er mere bakket end nord for. Af og til åbner sig en fin udsigt til søen. Det er muligt at følge en række andre stier i området, men for at følge Langsøstien, skal man blive på den grussti, der løber nærmest søen.

Kort efter, at du har passeret et skilt, der viser til Lille-sø, kommer der en rasteplads på venstre hånd, hvor der er borde, bænke og en enkelt shelter.

Stien munder ud i Papirfabrikken, som bestemt er et besøg værd! Her kan du gå ind på det nybyggede område ved den tidligere Papirfabrik, som lukkede i 2000. Den nedlagte fabriks bygninger er blevet restaureret og indgår nu i en harmonisk helhed med nye bygninger. Området består af både boliger, erhvervsejendomme og kulturinstitutioner, og det er et eksempel på, hvordan et industriområde kan fornys og bruges aktivt i byens liv. Samtidig har bebyggelsen skabt en sammenhæng mellem det tidligere fabriksområde og bymidten.

Besøg evt. Papirmuseet, som fortæller historien om papirproduktion i Danmark. Museet er åbent i sommerperioden, i skoleferier og i enkelte perioder i løbet af året. Desuden er der almindeligvis åbent om eftermiddagen i Kulturspinderiet, der udstiller værker af lokale kunstnere.

Passér gennem Papirfabrikkens område langs åen og tilbage mod havnen. I havnen ligger turistbådene – bl.a. Hjejlen, der blev sat i drift helt tilbage i 1861 på initiativ af papirfabrikkens grundlægger Micael Drewsen.